

гарски заселища, а въ тъхно число и Сливенъ. Въпросътъ се усложнява, когато дойде думата не само за даденъ моментъ на едно заселище, а за разните фазиси, прѣзъ които е минало то, отъ момента на първото турско прѣдложение за капитулирането му до окончателното падане на България (1393 — 96) и даже до това на Ц-дъ (1453). Имало е крѣпости, които, ако и капитулирали и съ обдарени правдини върху жителитѣ имъ, сѫ се намирали въ положението на васалство подъ турцитѣ и даже сѫ участвуvalи съ оржие въ рѣка като помощници на сюзерена си. Падането на П-ва не стана въ единъ мигъ, а за възможността на присъединяването на крѣпостнитѣ началници въ Родопско и между него и западния Балканъ къмъ съюзниците срѣщу турцитѣ при Чирменъ въ 1371 г., е повече отъ правдоподобна. Нека си припомнимъ ролята на Крали Марко, на Константина и даже на самия Шишманъ като васаль, а и това на нѣкои български крѣпости и краища прѣзъ врѣме турското междуцарствие слѣдъ смѣртъта на Баязида и братоубийствените войни на Муса, служенето на когото съ българска помощь е фактъ. Сѫщото се отнася и за похода на Янко Хуниади и Владиславъ въ 1444 г.

Още по-краснорѣчивъ е примѣрътъ съ поведението на нѣкои крѣпости въ сѣверна България прѣзъ врѣме съюзния походъ на френци, маджари и власи срѣщу Баязида въ Никополь (1396 г.). Прѣзъ всички тия събития, за които ще се спомене по-долу, толкова до колкото тѣ засѣгатъ Сливенско, много български крѣпости, бидейки въ едно привилегировано положение, което отъ сега нататъкъ ще наричаме войнишко, като уличени въ измѣнничество срѣщу сюзерена си (турцитѣ) сѫ били разсипани, а правдинитѣ имъ били отнети. Въпросътъ става още по-интересенъ при случаи, дѣто послѣдующи поколения на крѣпости съ горната сѫдба, повечето пожти като прѣселени отъ други краища, влизатъ отъ ново въ реда на привилегированата рая — войницитѣ. Къмъ тия крѣпости сѫ принадлежали и Сливенъ и Ямболъ. Послѣдниятъ градъ, ако и съ обѣщание на началника му да се прѣдаде, както забѣлѣзва Саадединъ, „неразумното упорство“ на гражданитѣ му, обаче, става причина да се разсипе крѣпостта. Въ такива случаи сѣчъ и отвличане сѫ били неизбѣжни. Дали